

An overview of education in national socialist period in Germany

Almanya'da nasyonal sosyalizm döneminde eğitime genel bir bakış

Murad Karasoy¹

Abstract

The National Socialist German Workers' Party (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei) came into power with democratic procedures between the years of 1933-1945, shaped the educational system in the framework of fascist ideology. In that period, because the schools were regarded as the main venues of creating a German Nationalist Society, the physical structure of schools, curricula, teachers' education, management and supervision of educational tools and equipment were designed pursuant to the Nazi ideology. Germany has prominently separated from the countries of France, England and Turkey which shape their education system with democratic ideals with coming Hitler into power. The purpose of this study is to investigate the educational system during National Socialism in Germany. In the light of the literature survey conducted for this purpose, it has been revealed how National Socialist German Workers' Party, primarily Hitler as the leader of the party and the Nazi ideologues, organize pre-school education, primary education and secondary schools according to the Nazi ideology to establish a German Nationalist Society. This period could be a stunning example to show how the education system is structured in the framework of a definite ideology. This study, which examines the education system without anachronism, is thought to provide important contributions to the educational sciences literature.

Keywords: Education policy; Hitler; National socialism.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Özet

1933-1945 yılları arasında, demokratik yollarda iktidara gelen Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi, eğitim sistemini faşist ideoloji çerçevesinde biçimlendirmiştir. Bu dönemde eğitim kurumları, nasyonalist Alman toplumu oluşturmanın ana mekânları olarak kabul edilerek okulların fiziksel yapısı, müfredat programları, öğretmen eğitimi, eğitim araç-gereçleri, yönetimi ve denetimi Nazi ideolojisine göre dizayn edilmiştir. Almanya, Hitler'in iktidara gelmesi ile beraber Fransa, İngiltere ve Türkiye gibi eğitim-öğretimi demokratik idealler doğrultusunda şekillendiren devletlerden belirgin bir şekilde ayrılmaya başlamıştır. Bu çalışmanın amacı, Almanya'da Nasyonal sosyalizm döneminde eğitim sisteminin incelenmesidir. Bu amaçla yapılan literatür taraması ışığında Nasyonal Sosyalist İşçi Partisi ve başta bu partinin lideri Hitler ile Nazi ideologlarının, nasyonal sosyalist Alman toplumunun inşa edilmesinde okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinin Nazi ideolojisi çerçevesinde nasıl biçimlendirildiği ortaya konulmuştur. Okulların belli bir ideoloji etrafında yapılandırılmasına çarpıcı bir örnek oluşturan bu dönemde eğitim sisteminin anakronizme düşülmeden irdelendiği bu çalışmanın, eğitim bilimleri literatürüne önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim politikası; Hitler; Nasyonal sosyalizm dönemi.

¹Doktora Adayı, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, karasoymurad@gmail.com

Giriş

Geçmişten bugüne her devlet; kendi politik görüşlerini yeni nesle aktarmak ve benimsetmek istemektedir. Devletler bunu da genellikle okullarda eğitim vasıtası ile yapmaktadır. Hemen hemen tüm rejimlerde eğitim örgütleri, devletin hazırladığı eğitim politikası ve resmî ideolojinin genç kuşaklara aktarılmasını sağlayan mekânlar (Sönmez, 2012; Aypay, 2015) olarak tasarlanmıştır.

Almanya'da 1933 yılında Nazi hükümetinin kurulması ile beraber 1934'te Eğitim ve Bilim Bakanlığı oluşturulmuş, üniversitelerde ve okullarda merkezi kontrol sağlanmıştır. Okul aile birlikleri okul müdürlerine bağlanarak, merkezi otorite temelli yeni devlet anlayışının okullara da uygun bir şekilde uyarlandığı görülmüştür.

Nazilere göre, Almanların diğer milletler arasında saygı görmesinin nedeni, karakterinin sağlam olmasıdır. Alman okullarında uzun süre karakter eğitiminin ihmal edilmesi, hem Birinci dünya savaşı öncesi halkta moral kaybına hem de diğer milletler arasında ülkenin saygınlığının kaybolmasına neden olmuştur. Başka bir ifadeyle eğitim-öğretimin sadece bilgi vermesi, nüfus ve güç kavramlarına çok az yer verilmesi, karakter eğitiminin önemsiz kabul edilip öğretim programlarında yeterince yer almaması, sorumluluk duygusunun oluşturulmaması, iradenin güçlenmesinin ve karar verme yeteneğinin geliştirilmesinin ihmal edilmesi Alman eğitiminin Birinci Dünya Savaşı öncesi durumunu özetlemektedir. Bu sebeple gençleri ahlaksızlığa sürükleyen tüm sanat dalları ve ahlaki eğitim, Nasyonal sosyalist devletin emrine verilerek bu konuda bireysel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması da dahil sert tedbirler alınmıştır.

Almanya'da 1933-1945 yılları arasında eğitim, devletin ideolojik bir aygıtı olarak Nasyonal sosyalist idareye nefer yetiştirmek üzere biçimlendirilmiştir. Ayrıca bu dönem, otoriter öğrenme biçimlerinin sıklıkla kullanıldığı ve öğretilen bilginin eleştirme, sorgulama gibi herhangi bir sorunsala dayanmadan öğretildiği bir dönemdir. Bu çalışmanın amacı, Almanya'da Nasyonal sosyalizm döneminde okullaşmanın incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda yapılan literatür taraması aracılığıyla elde edilen bilgiler; 1) Okul öncesi eğitim kurumları, 2) İlkokul-ortaokul ve liseler, 3) Yükseköğretim olmak üzere üç başlık altında toplanmıştır.

1.Okul öncesi eğitim kurumları

Ailede kadınların yükünü hafifletmek ve Nasyonal sosyalist devlete ideal bireyler yetiştirmek gayesi, bu dönemdeki okul öncesi eğitim kurumlarının temel hedefi olmuştur. Nasyonal sosyalizmin kadına biçtiği rol, aile içerisinde çocuklarını yetiştirecek anaç bir rol iken, Nazi devletinin okul öncesi eğitim kurumlarına yönelik hem yapısal olarak okulların iyileştirilmesi hem de nitelik bakımından okulların geliştirilmesi amacı içerisinde oluşu açık bir çelişki olarak kabul edilebilir.

Nasyonal sosyalist hükümet, okul öncesi eğitim kurumlarını tek elden kontrol etmek için birtakım standartlar belirlemiştir. Bu standartlardan en dikkat çekici olanları şunlardır (Kamenetsky, 1984; Bartoletti, 2005; Pine, 2010):

- Gamalı Haçlı Nazi bayrağı daima asılı ve göndere çekilmiş olmalıydı.
- Sınıflarda Hitlerin resmi en görünür yerde asılı durmalıydı.
- Herkesin Hitler selamı vermesi gerekiyordu.
- Herhangi bir çocuğun okul öncesi kuruma kayıt yaptırılabilmesi için saf kan Alman olması ve sağlıklı olduğuna dair belge göstermesi gerekiyordu.
- Okul öncesi kurumlarda üniforma giymek zorunluydu. Ama üniformaların şekli ve rengi fiziki şartlara, parti liderlerine, okul öncesi öğretmenlerin tutumuna ve velilerin isteğine göre farklılık gösteriyordu.

Nasyonal sosyalist dönem, okul öncesi eğitim kurumlarının Nazi ideolojisinin politik propagandasına maruz kaldığı ve eğitimin siyasi menfaatler için araçsallaştırıldığı bir dönemdir. Naziler kırsal kesimlerde ikamet eden ve Nasyonal sosyalizmin propagandasına maruz kalamayan ailelerin çocuklarına yönelik olarak *Nasyonal Sosyalist Halka Yardım (ns-Volkswohlfahrt, NSV)* adlı Nazi teşkilatının altında anaokulları açmışlardır. Nasyonal sosyalizmin şehir hayatına karşılık kırsal ve köy hayatını desteklemesi fikriyle uyumlu olan bu yapılanma ile bireyler arasındaki yardımseverliği

artırmayı ve halkın Nasyonal sosyalizme olan minnet duygusunu geliştirmek hedeflenmiştir. Okul öncesi eğitim kurumlarına öğretmen seçimi de Nazi ideolojisi doğrultusunda belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının, Nasyonal sosyalist ideoloji ile uyumluluk göstermesi ve ırksal saflık temelli oluşturulan özel bir sınavı kazanmaları gerekiyordu. Ayrıca öğretmenlerden kız ve erkek çocuklarının gelişimlerinin ve sosyalleşmelerinin farklı olduğunu kabul etmeleri de beklenmiştir (Pine, 2010, s.24).

Çocuklar için sağlıklı bir eğitim ortamı oluşturmak için NSV anaokullarının temiz, aydınlık, ferah ve temiz havalı olmasına dikkat ediliyordu. Çocuklar okula geldiklerinde hemen el ve yüzlerini yıkıyor ve dişlerini de fırçalıyorlardı. Bu eylem günlük olarak tekrar edilirdi. Daha sonra yaş gruplarına ayrılarak görevlilere ve hemşirelere teslim ediliyordu. Öğretmen ve diğer görevliler, çocuklar oynarken, egzersiz yaparken, yemek yerken, şarkı söylerken ve uyurken bile onlara eşlik ediyorlardı. 1936 yılında yayınlanan “Okul Öncesi Eğitim Görevlileri İçin Rehber”de tüm görevler açıkça ifade edilmiştir. Bu kitapçığındaki şu cümleler oldukça dikkat çekicidir: “Çocukların fiziki, akli ve ruhi gelişmelerinden tüm çalışanlar sorumludur, çocuklar Nasyonal sosyalist ideoloji çerçevesinde nasyonalist topluma hizmet etmek için eğitilmelidir ve öğrencilere Alman ulusuna ve ahlakına sahip çıkma duygusu aşılanmalıdır.” (Pine, 1997; Pine, 2010; Panayi, 2014).

1935 yılında yaklaşık 1.000 tane olan NSV anaokulları, 1941 yılı itibarıyla sayılarını 15. 000’e kadar yükseltmiştir. Nazilerin kırsal kesime yönelik okul öncesi eğitim hizmeti “Hasat Kreşleri” açmayla devam etmiştir. Özellikle bahar ve yaz aylarında tarım işlerinde çalışmak için buldukları yerleri terk etmek zorunda kalan mevsimlik işçi ailelerinin çocuklarına yönelik olarak geliştirilen bu hizmet, tarımda çalışan kadınları gün içindeki ev ve çocuklara bakma görevlerinden kurtararak, onların tarlada çalışmasıyla kendi ürünlerini toplayabilmelerini sağlamıştır. Hasat zamanında çocukların yaşlı ve güçsüz büyük anneler tarafından bakılması Naziler tarafından hoş karşılanmamıştır (Blackburn, 1985; Pine, 2010; Pine, 1997; Panayi, 2014).

Hasat Kreşleri ilk defa 1934 senesinde, iki yaş ve üzerini kabul ederek eğitim-öğretime başlamıştır. Hasat Kreşleri bir veya iki odadan oluşuyordu. İçerde masalar, sandalyeler ve iskemleler; dışarıda ise lavabolar ve oyun bahçeleri vardı. Oyun bahçesi, bir kum parkı ya da oyun parkından ibaretti. Kreş; onlara yorgan, yastık, el havlusu ve diş fırçası veriyor ama tabak, bardak ve kaşıklar ebeveynler tarafından temin ediliyordu. Çocukların sabahları içtikleri süt ise yerli çiftçiler tarafından veriliyordu. Hasat Kreşleri eğitilmiş anaokulu çalışanları tarafından işletiliyordu. Ayrıca bu kreşlerdeki çalışanlara BDM (Alman Kız Birliği) kızları yardım ediyordu. Çocukların hepsi düzenli olarak sağlık kontrolünden geçiriliyor ve her çocuk için ayrı sağlık belgesi dolduruluyordu. Çocukların hijyen ve genel sağlık durumları devamlı gözlemleniyordu. Herhangi bir enfeksiyonlu hastalığı olan çocuklar hastalıkları geçmedikçe kreşe alınmıyorlardı (Feiten, 1981; Blackburn, 1985; Panayi, 2014).

Hasat Kreşlerinin sayısı 1934 itibarıyla 600 iken, 1941’de 8.700 ve 1943’te ise 11.000’i bulmuştur. Kreş öğretmenlerinin temel görevleri; çocukların fiziki, akli ve ruhi gelişmelerini izlemek ve inşa etmek, onları Nasyonal sosyalist fikirler doğrultusunda eğitime ve onların evleriyle olan bağlantıyı sürdürmektir. Öğretmenler her akşam ev ziyareti yapıyor ve çocukların aileleri ile tanışıyorlardı. Bu kreşlerde eğitim-öğretim gerçek tarım hayatına uygun olarak sürdürülüyordu. Çocuklara verimli ve üretken olmaları öğretiliyordu. En önemli ideolojik konseptlerden biri olan *Kan ve toprak*, kreşlerin günlük pratiklerinin içine dahil edilerek veriliyordu. Dolayısıyla Nazizm’de devletin istediği şekilde bir toplum olmaları için küçük çocuklara yönelik sosyalleştirme projesi daha kreş kapısında başlatılmıştır (Pine, 1997, s.31; Pine, 2010, s.25; Panayi, 2014, s.211-212).

Okul öncesi eğitim kurumlarında okutulan kitaplar, Nazi ideallerini yansıtabilmesi için yeniden düzenlenmiştir. Bu kitaplarda Nazi bakış açısı, Führer’e inanç, vatan sevgisi ve Nasyonalist Alman Birliği idealleri öğrencilere aşılanmıştır. Bununla birlikte alfabenin harfleri de Nazizm’in sembollerini çağrıştıracak şekilde öğretilmiştir. Örneğin H harfi için ‘Heil, Heil’ selamlaması, F harfi için ‘Führer’ kullanılmıştır (Kamenetsky, 1984; Pine, 2010). Bu yolla Nazi ideolojisine ait kavramlar, sembollerle öğrencilerin zihinlerine aktarılmıştır.

Ders kitaplarında politik sosyal organizasyonun ipuçlarını gösteren birçok işaret mevcuttur. Nazi ideolojisinin uygun gördüğü anne tasviri özellikle vurgulanmıştır. Örneğin sıfatlar seçilirken Nasyonal sosyalist aile ideallerine uygun aile özellikleri seçilmiştir. Annenin 'iyiliği' babanın 'güçlülüğü' erkek çocuğun 'gururu' tasvir edilmiştir. Okuma kitaplarında doğum günlerinde ve anneler gününde annelerine nasıl davranmaları gerektiği mesajı verilmiştir. Daha büyük çocuklar için ise anneleri, gündelik hayatın kahramanları olarak tanıtan kitaplar hazırlanmıştır. Böylesine bir yüceltme Nazi ideolojisini yansıtmaktadır (Pauwels, 1984; Blackburn, 1985; Pine, 1996; Pine, 1997; Reese, 2006).

İkinci Dünya Savaşı'nın Almanya aleyhine dönmeye başladığı ve Alman şehirlerinin bombalanmaya başladığı yıllarda bile Naziler, örgün eğitimi ihmal etmemiştir. Şehirde yaşayan çocukların, müttefiklerin hava bombardımanından korunması için şehir dışında yapılan Kinderlandverschickung (KLV) adlı çocuk kamplarında eğitime devam edilmiştir. Nazi eğitimcilerinin bu durumu ideolojilerini aşlamak için iyi bir fırsat olarak gördükleri söylenebilir. 1943 senesi itibarıyla yaklaşık 5.500 KLV Çocuk Kampı kurulmuştur. Tüm okullar sınıflarıyla beraber KLV kamplarına katılmışlardır. Çünkü şehirdeki tüm okullar kapatılmıştı. Velilerin birçoğu, çocuklarını tehlikeden uzak yerlere göndermeye razıydı ama rejimin kendi ideolojisini gerçekleştirmek için çocukları ailelerinden kasten alıkoyduğu endişesini de taşımışlardır. KLV kamplarında çocuklar KLV üniformaları giyerek hem egzersiz hem de yürüyüş yapmışlardır. Kamplardaki bu çocuklar tarım işleri ve hasat toplama işlerinde kullanılmışlardır (Pine, 2010, s.31).

2.İlkokul-ortaokul ve liseler

Nazilerin iktidara gelmesi ile beraber Alman eğitiminin okul sisteminde birçok değişiklik olmuştur. Bu değişikliklerin ilki, hümanist bir felsefe ile eğitim-öğretim yapan Gymnasiumların (üst düzey lise) sayısının azaltılmasıdır. Bununla birlikte Naziler çok sayıda Aufbauschulen ve Hauptschulen Okulu açmışlardır 1937 yılında yeni müfredat uygulanmaya başlamıştır. Ayrıca Nasyonal sosyalizmi eleştiren, sosyalist, Nazi ideolojisini yaymakta pasif ve Yahudi kökenli öğretmenler devlet okullarındaki görevlerinden atılmışlardır (Kamenetsky, 1984; Rose, 1990; Füssl, 1995).

Nasyonal sosyalist dönemde temel okul sistemi üçlü bir yapıda oluşturulmuştur (Kamenetsky, 1984; Füssl, 1995; Benz, 2009):

- İlkokul (Die Volksschule)
- Ortaokul (Die Mittlere schule)
- Lise (Die Höhere schule), (Erkek Aufbauschulen, Kız Aufbauschulen; Erkek Gymnasium; Erkek Oberschulen, Kız Oberschulen ve Alman Yatılı Okulları).

Nasyonal sosyalizm döneminde üçlü bir yapılanmaya gidilen okul sisteminde Nazi elit okulları dikkat çekmiştir. Nazi elit okullarının kendilerine tahsis edilen özel, politik görevleri vardır. Bu dönemde pedagoji, Alman okullarının epistemolojik standartlaşmasını sağlayarak, Nazi partisinin temel ihtiyacı olan yönetici ve insan kaynağını üretme fonksiyonunu yerine getirmiştir.

Haziran 1938 yılında çıkartılan *Nasyonal Okul Yasası (Reichsschulpflichtgesetz)* ile ilkokul (volksschule) zorunlu hale getirilmiştir. İlkokulların asıl amacı nasyonal topluma bağlı olan, sınıf ve mezhep ayrımı yapılmaksızın tüm Alman çocuklarına eğitim vermektir. Volksschule, kendi eğitim programını Alman folklorunun gücünü baz alarak hazırlamıştır. Asıl amaç Alman ilkokullarını homojene etmektir (Blackburn, 1985, s.37). Oberschulen adlı liseler için müfredat sadeleştirilmiştir. Erkek Oberschulen'de matematik ve dil alanları; Kız Oberschulen'de ise dil ve ev ekonomisi alanları açılmıştır. Bu yeniliklerin Nasyonal sosyalist ideoloji ile doğru orantılı olduğu anlaşılmaktadır.

Çıkartılan yasaların eğitim kurumlarındaki uygulamaları kelimenin tam anlamıyla acı bir dramı ortaya koymuştur. 15 Eylül 1935 tarihinde yürürlüğe giren Nüremberg Yasaları ile Alman eğitim sistemi tüm örgütsel yapısı ile Nasyonal sosyalizmin amaç ve hedeflerine uygun olarak, Alman gençliğinin doğuştan gelen yeteneklerini değerlendiren sanat ve kültür derslerine ağırlık

veren bir müfredatı uygulamaya koyarak yeniden düzenlenmiştir. Tüm bu düzenlemeler Hitler’in, “nasyonal devlet, okullarda beden eğitimine şimdikinden daha çok zaman ayrılmalıdır. Genç dimağları lüzumsuz bir yük ve faydasız bilgilerle doldurmak büyük hata olur” (1938, s.454) görüşleri temel alınarak hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Hitler, Nasyonal sosyalist okul sistemini mükemmelleştirmek için Elit Okulları (Elite-Schulen) için bir konsept geliştirmiştir: Nasyonal Politik Eğitim Kurumları (NAPOLA), Alman Yatılı Okulları ve Adolf Hitler Okulları. Hitler’e göre bu okullar geleceğin lider kadrosunu yetiştirecektir (Pauwels, 1984; Pine, 2010).

2.1.NAPOLA: Milli Politika Eğitim Kurumları

Bu okulların meydana gelmesi için her şey 20 Nisan 1933’te başlamıştır. Führer’in 44. doğum günü için Gauleiter, Reich Komiseri ve Eğitimci Bernhard Rust, Prusya Kültür Bakanlığında Führer için özel bir hediye düşünmüştür. Milli Eğitim ve Bilim Bakanlığına bağlı olan bu okullarda Bakan Bernhard Rust tek yetkilidir. Bernhard Rust, bu okulların hepsini ‘ulusal bir devrim anlayışı içerisinde’ değiştirmeyi, onları eğitmeyi, ‘eğitimcilerinin ve müfredatının yeniden şekillendirilmesi’ imkânı oluşturmuştur. Okullara öğrenci kayıtları seçmece olarak yapılmıştır. Ders programı yeniden hazırlanmış ve okul kıyafetleri Hitler üniformaları gibi dikilmiştir (Deschner, 2000, s.76).

Napola’lar, geleceğin üst düzey devlet ve ordu personelini eğitmek üzere tasarlanmış politik enstitülerdir. Napola okullarının kuruluş amacı, “politik asker’ yetiştirmektir. Yani kamuda istenilen her yere yerleştirilebilecek, güvenilir politik bir yönetici var etmektir. Bunlar devletin yönettiği, Eğitim ve Bilim Bakanlığının himayesindeki yatılı okullardır. Bu okullar diğer elit okullar gibi partiye ya da Hitler Gençliğine bağlı değildir. Nasyonal sosyalist dünya görüşüne sahip olmasına rağmen, Napola okulları kendilerini doğrudan Partinin bir üyesiymiş gibi göstermemişlerdir. Aksine, Napola okullarına isim veren NS-Pedagogu Ernst Kriek, okulları Partiye nazaran bağımsız bir kurum olarak göstermiştir. O’nun için okul ve öğretmenlerin devletle olan ilişkisi partiyle olan ilişkisinden daha önemli görülmüştür (Füssl, 1995; Noakes, 2006; Pine, 2010).

Napola’lardaki bu bağımsızlık eğilimi bilhassa Plön’deki Napola Okulunun yönetimi sayesinde yani Nasyonalist politik eğitim kurumunun ilk müfettişi de olan Dr. Joachim Haupt ve ekibi sayesinde yerleşmiştir. Haupt, Weimar döneminde de tanınmış bir pedagog idi. 1931 yılında Nasyonal sosyalist görüşlerinden dolayı vazifesinden ihraç edilen Haupt, ayrılırken öğrenciler tarafından gösterişli bir şekilde uğurlanmıştır. Haupt, gençlik hareketinden gelen birisidir. Ayrıca dünya görüşü de halk sosyal devrimcilerin NSDAP (Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi) tarafındadır. Röhm darbesi yüzünden Partinin hedefi haline gelen Haupt, müfettişlik vazifesini de bırakmak zorunda kalmıştır. Haupt’un halefi, üst düzey SS lideri olan August Heis Meyer (Bakanlıkta Bilim, Eğitim ve Halk eğitiminden sorumlu üst düzey yetkili) de aynen Haupt gibi bu okulları bağımsızlık yoluna sevk etmiştir. Napola’nın öğretmen kontenjanlarına müracaat edenler arasında gençlik hareketi geçmişi olan kişiler öncelikli olarak alınmıştır (Deschner, 2000, s.76).

Üç Napola 1933’te değişik şehirlerdeki harp okulu binalarında, beş Napola 1934’te, diğer beş Napola ise 1935’te eğitim vermeye başlamıştır. 1944’e gelindiğinde, Almanya genelinde 37 Napola bulunmaktaydı. Yaşam alanı konsepti ve amacı ile bağlantılı olarak, 1941 ve 1944 yılları arasında, ırksal olarak değerli olduğu düşünülen gençleri eğitmek için işgal edilmiş topraklarda yeni Napola’lar kurulmuştur. Savaşın sonlarına doğru bu sayı 42’yi bulmuştur. İşgal edilen topraklardaki Napola’larla beraber Naziler bu sayıyı yüz okula ulaştırmak istemişlerdir (Deschner, 2000, s.78; Noakes, 2006, s.415). Bu okulların bir kısmı yeni inşa edilmiş, bir kısmı da restore edilerek okula çevrilmiş eski binalardan oluşmaktaydı. Yatılı okul olarak tasarlanan Napola’lar, jimnastik salonu, yüzme havuzu ve kürek çekme gibi sporları içeren spor tesisleri ve aletleri ile diğer Nazi okullarında olduğu gibi burada da öğrencilerin, sosyalleşme ve Nazi ideolojisi doğrultusunda bir eğitim sürecini içselleştirmeleri amacını gütmüştür. Milli Politika Eğitim Kurumları’nın amacı gençleri entelektüel eğitime değil, onları topluma hizmetkâr haline getirecek politik bir eğitime tabi tutmak olmuştur.

2.1.1.Napola Okullarına kabul edilme şartları

Bu eğitim kurumlarına girebilmek oldukça zordur. Katılımcılar ön denetim ve giriş sınavından oluşan çifte seçim sürecinden geçmek zorundadır. Bir öğrencinin kabul edilmesi için ari soylu, Hitler Gençliği üyesi, fiziksel olarak formunda ve sağlıklı olması ve ‘bölge yöneticisi’ tarafından desteklenmesi gerekmektedir. Napola seçmeleri, bir hafta verilen ders sonrasında, bir seri dayanıklılık testinde, öğrencilerin cesaretini, direncini ve fiziksel becerisini ölçmüşlerdir. Okula kabul edilen öğrenciler kurumun beklentilerini yerine getiremedikleri takdirde okuldan kovulabilecekleri altı aylık bir deneme sürecinden geçirilmişlerdir (Füssl, 1995; Benz, 2009; Pine, 2010).

Eğitim Bakanı Rust 1937 yılında Napola Okulları için kabul kriterlerini belirlemiştir. Bu karara göre; tüm ilköğretim okullarının 3. ve 4. yarıyılında okuyan öğrencilerin (Napola Okullarına uygun görülenler) durumlarını her yıl 1 Kasım’a kadar ilçe okul kuruluna bildirmeleri gerekmektedir. Uygunluk için dört madde belirlenmiştir. Rust “tamamen sağlıklı, soyu belli (Aryan olduğu belli olan), karakteri temiz ve ruhsal dengesi ortalamanın üzerinde olan” bir nesil istemiştir (Deschner, 2000, s.76).

2.1.2.Napola okullarının müfredatı

Bu okulların müfredatında; savaş oyunları, atış talimi, boks, kürek çekme, yelkencilik, binicilik, planörcülük, motorculuk ve fiziksel aktivitelerin yanı sıra, Nazi gazetelerinden olan *Völkischer beobachter*’deki makalelerin tartışılarak Nasyonal sosyalist ideolojiye dair kavram ve yaklaşımların ele alındığı dersler de verilmiştir. Fiziksel eğitimin, karakter oluşumunda hayati bir rol oynadığı düşünülmüştür. Savaş döneminde Napola’ların müfredatı ve amaçları değişime uğramıştır. Fiziksel eğitim özellikle silah eğitimi üzerine yoğunlaştırılarak, Büyük Alman İmparatorluğunun kurulması, korunması ve sağlamlaştırılması için Führer’in kaleleri haline gelmiştir. Öğrenciler, çoban köpekleriyle güreşmek gibi gittikçe zorlaşan egzersizler yapmak zorunda kalmışlardır (Füssl, 1995; Benz, 2009).

Teorik eğitimlerini bu okullarda alan Napola öğrencileri, pratik eğitimlerinin bir parçası olarak, 6 ila 8 haftayı bir çiftlikte, bir diğer 6-8 haftayı da bir fabrikada ya da kömür madeninde çalışarak geçirmek zorundaydılar. Napola eğitiminin bir diğer önemli özelliği ise yurtdışına düzenlenen değişim seyahatleridir. Değişim programları; Almanya, Güneybatı Afrika, Amerika ve İngiltere’de düzenlenmiştir. Tüm müfredat Napola mezunlarının her alanda liderlik yapabileceği bir konseptte odaklanmıştır (Pine, 2010, s.76).

Bu okullarda başarı ölçmede kullanılan harfli ve sayılı performans değerlendirmeleri ortadan kaldırılmıştır. Geleneksel karnelerin basımı durdurulmuştur. Sınavlar gözetimsiz bir şekilde yapılmış ve “öğrenciler kendilerini idare etmelidir” anlayışı en önemli ilke olarak kabul edilmiştir. Yani ütöpik bir eğitim reformu ideali kurgulanmıştır. Bu okulların öğrencisinin yüzde 13’ü orta ve ileri düzey seviyedeki işçi ailelerin çocuklarıdır. Öğrenci seçimi duyuruları, “*Bu okullara, geniş tebaamızın (işçilerin, çiftçilerin ve maddi imkânları olmayıp çocuklarına yüksek bir tahsil imkânı sağlayamayan ailelerin) yetenekli çocuklarını topluyoruz.*” şeklinde programlı olarak ilan edilmiştir (Deschner, 2000, s.76).

2.1.3.Kız Napolalar

Nasyonal sosyalizme göre kız çocukların eğitimi erkek çocukların eğitimi kadar önemli sayılmasa da Nazi Almanyasında kız öğrenciler için üç Napola kurulmuştur. Kızlar için ilk Napola 1938’de Avusturya’nın ilhaki (Anschluss) ile beraber Avusturya’da açılmıştır. Daha sonra 1941’de Baden eyaletinde ve 1942’de ise Lüksemburg’da iki ayrı Napola açılmıştır (Deschner, 2000, s.78). Kız öğrencilerin Napolalara seçim süreci, öğrencilerin ırklarına ve kanlarına bağlıdır. Ayrıca kızlar, BDM’ye aktif olarak katılmak zorundadır. Erkeklerde olduğu gibi sınıflar birlik diye adlandırılmış ve müfredat, tatbikat, marş ve Nazi ideolojisinin önemli kavramlarının öğretilmesini kapsamıştır.

Kızlar için açılan bu üç Napolanın varlığı, ideolojik değerlerin kızların her zaman evde kalmayı sürdürmesi görüşünde olanlar ile yetenekli kızların eğitime devam etmeleri gerektiğini savunan bir grup kadın arasındaki ideolojik gerilim, okulların varlığını devam ettirdiği müddetçe

hâkim olmuştur. Bu sebeple kızlar için kurulan Napolaların başından beri varlıkları ve amaçlarıyla tezatlık oluşturan, kısa süreli denemeler olduğu söylenebilir. Napola'lardaki eğitimin amacı öğrencilerin, eleştirel düşünce ya da kişilik gelişimlerini sağlamak değil onların milli topluluğa (volks-gemeinschaft) hizmet etmelerini sağlamaktır (Orlow, 1965; Füssl, 1995).

2.2.Alman Yatılı Okulları (Heimschulen)

Alman Yatılı Okulları 1941 yılında Führer'in emri ile kurulmuş okullardır. Ortaokul ve lise olarak eğitim vermiştir. Kız ve erkek öğrenciler için ayrı ayrı okullar tasarlanmıştır. Öğrenciler ilköğretim, ortaokul veya Hauptschule'nin 6. veya 7. sınıfından sonra bu okullara kayıt yaptırabiliyordu. Oberschulenlerin ise 4. sınıfından sonra şartları tutan öğrenciler Heimschulen'de eğitim-öğretim görebilmiştir. Bu okullar Alman Ordusunda görev yapan askerlerin, savaşta ölenlerin, bombayla yaralananların, savaşlarda rehin düşmüş annelerin çocukları için açılmıştır. Öğrencilerin bu okullara kayıt yaptırabilmeleri için sadece bir tercih yapma hakları vardı. Sosyo-ekonomik durum kayıt için önemli değildi. Müfredatta; Almanca, Matematik, İngilizce, Kimya gibi derslerin yanında sportif yarışmalar, ırkçılık ve askeri eğitim de vardır. Naziler bu okullarda kanlı eylemlerini yaptıracakları özel bir nesil yetiştirmek istemiştir (Kamenetsky, 1984; Reese, 2006; Pine, 2010; Panayi, 2014).

2.3.Adolf Hitler Okulları (AHS)

Nazilerin iktidara gelmesi ile kurulan yeni Almanya kendisine yeni okullar inşa etmiştir. Bunlardan birisi de Adolf Hitler Okulları (AHS)'lerdi. Nazi yönetiminin ilk yıllarından beri planlanan Adolf Hitler Okulları, partinin gelecekteki yönetim sınıfının eğitilmesi için yeni bir eğitim kurumu ihtiyacı ile 1937'de, Napola'ların bilinçli ve doğrudan rakibi olarak, Robert Ley ve Baldur von Schirach'ın destekleri ve Hitler'in onay vermesiyle, geleceğin politik liderlerini yetiştirmek amacıyla kurulmuştur (Wortmann, 1982, s.145-173). İmparatorluk organize yetkilisi olan Dr. Robert Ley Napola Okullarına paralel olarak Adolf Hitler Okullarını kurdu (Deschner, 2000, s.79). Başka bir ifadeyle okul binalarının mimari yapısı, ders programı ve geleceğin lider sınıfının eğitiminin yeni modelini yansıtmaktaydı.

Hitler bu okullara kendi isminin verilmesini istemiş ve var oldukları sürece gelişimleriyle yakından ilgilenmiştir. Eğitim ve Bilim Bakanı Rust'un tüm itirazları sonuçsuz kalmış ve Nazi dönemindeki eğitim politikalarının genel karakteristik özelliği belirmeye başlamıştır: Nazi döneminde Eğitim Bakanı Almanya'daki tüm okullara müdahale edemiyor, hesap soramıyor ve eğitimi yönetemiyordu. Çünkü eğitimde söz söylemek ve kendi Nasyonal sosyalist anlayışına göre çıktılar almak isteyen başka güçler de olmuştur (Pine, 2010).

Üçüncü Reich döneminde toplamda on iki AHS kurulmuştur. Almanya genelindeki NSDAP örgütlenmesine paralel bir şekilde her NSDAP bölgesine bir AHS denk gelecek şekilde yapılanmaya gidilmiştir (Füssl, 1995, s.47). AHS okullarının temel prensibi; Bilim ve Eğitim veren okullardan farklı olarak tam teşekküllü karakterli bir insan oluşturmaktır. Gençlerin eğitimine ve yetişmelerine önem verilmiştir. Çünkü 'birey' olan insan ile bir toplumun ferdi olan 'toplumsal insan' birleştirmek istenmiştir. Böylece bu okuldan yetişecek liderlerin, nesiller arası gerilimi bertaraf etmek için yeni bir çözüm oluşturacağına inanılmıştır (Deschner, 2000, s.82).

Adolf Hitler Okulları, kendisine "NSDAP'in okulu" yakıştırmasını kasıtlı olarak kullanarak kendi statüsünü ve önemini arttırmaya çalışmıştır. Bu okullar, gelecekte NSDAP'in ofislerinde çalışarak Nasyonal sosyalizmin gücünü devralıp koruyacak ve ileriye götürecek gençliği eğitmek üzere tasarlanmıştır. AHS'nin öncelikli amacı, kayıtsız şartsız sadakat ve itaatle, Partiye adanmış bir 'lider sınıfı' yetiştirmektir (Orlow, 1965, s.272-284). Nitekim 14 Ocak 1938'de, yeni AHS'nin temel atma töreninde yaptığı konuşmada Schirach, AHS'lerle ilgili şöyle demiştir: "Biz var olan bir şeyi yenilemedik, yoktan bir şey var ettik".

2.3.1.AHS okullarına kabul edilme şartları

AHS'ler öğrencilerini liderlik özelliklerine sahip en az 12 yaşındaki erkek çocuklar arasından seçmiştir. Seçilen öğrenciler, 10-14 yaşlarında ve Hitler Gençliği (HJ)'ne üye olmak zorundadır. AHS'lerde eğitim alan öğrencilerin çoğunluğu ortasınıf ailelerden gelmekteydi. AHS'lerdeki NSDAP üyelerinin çocuklarının yüzdelik oranı küçümsenemeyecek kadar yüksektir (Füssl, 1995, s.47).

Öğrencilerin bu okullara seçilme süreçleri oldukça farklıydı. Öğrenciler öncelikle ırk incelemesinden geçmek zorundaydılar. Zaten ırk incelemesini geçemeyen adaylar okul kampına alınmamıştır. Bu nedenle aday öğrenciler, AHS başvuru dosyasına fotoğraf, fiziksel engeli ya da bozukluğu olup olmadığını gösteren sağlık raporu ve Aryan kökenli olduğunu gösteren şecere tablosu eklemek zorundaydı. AHS'lere kabul edilen öğrencilerin; eğitim-öğretim yılının başında düzenlenen iki haftalık seçim kampı eleme sürecinden de geçmeleri gerekiyordu. Bu safhayı geçemeyen adayların oranı oldukça yüksekti (Orlow, 1965; Füssl, 1995).

AHS'lere öğrenci seçimindeki entelektüel birikime önem verilmemesi ve AHS öğrencilerinin entelektüel kapasitelerinin eksikliği konusundaki eleştiriler, 1938 yılında öğrenci seçim sürecine akademik kriterin de eklenmesine sebep olmuştur. 1938'de çıkan yeni seçim yönergesi, aday öğrencilerin zekâ seviyesinin önemini vurgulamıştır. Fakat fiziksel ve entelektüel denge ancak 1942'den sonra az çok eşitlenmiş oldu. Ayrıca, bu yıllarda liselerde eğitim verebilecek yeterlilikte olan öğretmenlerin AHS'lerde eğitim verebileceği şartı da getirilmiştir (Bramer, 1981; Gallin, 1986; Ringer, 1990; Müller, 1995).

Bölge gençlik kampları NSDAP'ın AHS adaylarının bu kamplarda fiziksel ve zihinsel kapasitelerini değerlendirmesine ve gözlemlemesine izin vermiştir. Seçim kamplarının günlük programı, sabah 7'de kahvaltıdan önce bir saatlik spor ile başlayıp akşam 8'de biten temel fiziksel aktiviteleri kapsamıştır. Altışarlı ya da sekizerli guruplara ayrılan adaylar, Hitler Gençliği liderleri tarafından denetlenmiş ve gözlemlenmiştir (Füssl, 1995, s.49-51). HJ liderinin aday öğrenci hakkında tuttuğu rapor, öğrencinin okula kabul edilip edilmemesine etki etmiştir. Lider; adaylarda bedensel dayanıklılık, gösteriş ve karakter, cesaret, kahramanlık gibi özelliklerin olup olmadığına bakıyordu. Özellikle boks ve güreş gibi birçok egzersiz ve aktivite, cesareti test etmek için kullanılmıştır (Orlow, 1965; Deschner, 2000).

Nasyonal sosyalizmin çocukların eğitimi ile ilgili AHS'den beklediği üç temel amacı vardır (Orlow, 1965; Ringer,1990; Füssl, 1995):

- Fiziksel olarak formda olmaları,
- Geleceğin parti görevlileri ve liderleri olarak eğitilmeleri,
- Nasyonal sosyalist ideoloji ile şekillenmeleri.

AHS'lere sadece seçilmiş öğrenciler alınmıştır. Bu öğrencilerin fiziki, ruhi ve karakteristik özelliklerine dikkat edilmiştir. Bazı babalar çocuklarını bu okullara gönderirken, acaba çocuğumu belli mesleklere mi, devlet kadrosuna veya askeriyeye mi yönlendiriyorlar diye çeşitli düşünceler içerisinde olmuştur. Ama bu düşünceler, çocukların ilk tatillerinde eve geldiklerinde anlattıkları şeylerle ortadan kalkmıştır. Çünkü AHS'ler, çocukta bir yetenek varsa, çocuğun o vasfını geliştirmeye ve onu o yöndeki bir mesleğe yöneltmeyi hedeflemiştir. AHS okullarının eğitimcilerine özellikle çocukların becerilerinin olduğu yerlere sevk edilmeleri talimatı verilmiştir. Çünkü alanlarında becerikli insanların değerlendirilemeyeşi bir ulus için çok büyük bir kayıp olacağına inanılmıştır. AHS'ler bu tarz öğrencilerin dolambaçlı yollara girerek kaybolmamaları için elden gelen herşeyi yapmıştır (Deschner, 2000, s.82).

2.2.2.AHS okullarının müfredatı

Nazi ideolojisi bağlamında çeki düzen verilen Almanca, Edebiyat, Tarih ve Biyoloji dersleri öğrencileri Nasyonal sosyalist hedefleri aşlamak için müfredattaki yerlerini almışlardır. Edebiyat temaları, kahramanca ölmeyi, vatan sevgisini ve bir anavatan olarak Alman topraklarının önemini içermiştir. Bununla Nazizm'in iki önemli başat kavramına (Yaşam alanı, Kan ve Toprak) örtük veya açıktan göndermeler yapılmıştır. AHS Okullarında din eğitimi verilmemiştir ancak Nasyonal

sosyalist dünya görüşü ile Hristiyanlığın uyumsuzluğunun mutlaklığı vurgulanmıştır. Nasyonal sosyalizm ile Hristiyanlığın aynı anda bir yerde olamayacağı ön kabulü üzerinde durulmuştur (Orlow, 1965, s.282). Bu durum Nasyonal sosyalizmin öğrencilere bir din gibi sunulduğu gerçeğini de ortaya çıkarmaktadır.

İşgal edilen doğu bölgelerindeki yeni yerlerde yönetsel işlemlerde istihdam etmek için öğrencilere Slav dilleri de öğretilmiştir. Matematik ve doğa bilimleri ise temel düzeyde verilmiştir. AHS'ler, bu derslerin öğrencilere detaylı bir şekilde öğretilmesini zaman kaybı olarak görmüştür. AHS'lerin haftalık ders programına baktığımızda, haftalık 37 saatin 15 saatinin Beden Eğitimi ayrıldığı görülmüştür. Ayrıca AHS'de not sistemi ya da dönem sonu raporları bulunmamaktaydı. Bunun yerine, öğrencilerin bireysel liderlik kabiliyetlerinin gelişimi ile ilgili olarak yazdıkları proje ödevleri vardı (Füssl, 1995; Deschner, 2000).

3.Yükseköğretim

Modern Alman üniversitesinin gelişimi Berlin Üniversitesi'nin (1810) kurulması ile başlamıştır. Hümanist geleneklerle beslenmiş ve diğer Alman üniversiteleri için model olmuş olan Berlin Üniversitesi'nin gelişmesinde çok önemli rol oynayan şahıs Wilhelm von Humboldt'dur. Humboldt, üniversitelerin amaçlarının daraltılması konusunda endişe taşımıştır. Nazi iktidarının hemen başlangıcında Nazi öğrencileri hem Alman olmayan hem de 'güvenilir olmayan' akademisyenlere karşı çıkmış ve onların derslerini sabote etmişlerdir. Nihayet öğrenciler siyasal destek sayesinde de organize olup, Almanya'daki üniversite kentlerinde 10 Mayıs 1933'te gerçekleşen kitap yakma gösterisini organize etmiştir (Sauder, 1983, s.175-182; Giles, 1985, s.162; Farias, 1989, s.116; Grüttner, 1995; McNab, 2015, s.127).

Üniversiteler, Nazi iktidarı tarafından çok sıkı bir şekilde kontrol edilmiştir. Alman olmayan ve 'liberal' profesörlere görevden el çektirilmiştir. 1934 yılı itibarıyla 5000 üniversite öğretim elemanından yaklaşık 1600'ü üniversiteden ihraç edilmiştir. Eğitim ve araştırmada akademik otonomi Nazi devletinin yararına göre organize edilmiştir. Öğretim elemanları, Ulusal Sosyalist Üniversite Öğretmenleri Kurumu (NS-Dozentenbund) adlı sendikaya üye olmak zorundaydı. Sendikanın en önemli amacı, üniversite aktivitelerini NSDAP'nin talepleri ile uyumlu bir hale getirmektir. Okullarda olduğu gibi üniversitelerde de 1934 senesinde merkezi kontrol sağlanmıştır. Buna göre, üniversitelerde liderlik prensibi yerleştirilmiştir. Rektörler artık seçilmiş olarak değil, Reich devletinin atamalarıyla belirlenmeye başlanmıştır. Üniversitelerin akademik öz yönetimi yok edilmiş, öğretimdeki özgürlük konsepti de ortadan kaldırılmıştır. Böylece Humboldt'tan bu yana, düşüncenin gelişiminde öncü bir rol oynayan modern Alman üniversitesine son verilmiştir (Pine, 2010, s.31-36).

3.1.Ordu Kaleleri (Ordensburgen) Okulları

Ordu Kaleleri Nazi seçkinlerinin mezun olacağı Nasyonal sosyalist aristokrasininin saygın üniversiteleri olarak tasarlanmıştır. Nazi liderlerinden olan Robert Ley tarafından, Cermen Kaleleri tipinde kışla-manastır karışımında inşa edilmişlerdir. Bu sebeple bu okulları, yeni bir keşiş türünün yetiştirildiği, Pagan ve anti-Hristiyan enstitüler olarak görenler olmuştur (Scholtz, 1967, s.269-298). Ordu Kaleleri'nin kurulması fikri, Temmuz 1933'te Berlin'de işçi okullarına bir gezi sırasında, Hitler ve Ley arasındaki bir tartışmaya dayanmaktadır. Hitler'in Parti üyelerinin eğitimi için bir enstitü kurulması fikrine dayanarak, Ley "sezgisel" olarak dört "eğitim kalesi" planlamıştır. İlk Ordu Kalesi'nin inşaatı Şubat 1934'te başlamıştır. Okulların, doğal yaşamın içerisinde, göl kenarlarında ve meskûn mahallerden uzakta olmasına özellikle dikkat edilmiştir. Nasyonal sosyalizm döneminde Almanya genelinde bu tipte üç okul inşa edilmiştir. Bu üç okulda üç ana tema, okulların temel felsefesi olarak kabul edilmiştir. Açılan bu okulların bulunduğu yerlere göre isimleri ve ana temaları şu şekildedir (Füssl, 1995; Hahn, 1998; Benz, 2009; Lansing, 2010):

- Vogelsang: Ulusal sosyalist ırk felsefesi
- Krössinsee: Karakter Eğitimi.

- Sonthofen: İdari, askeri ve diplomatik görevler.

Ordu Kaleleri’ndeki seçkin eğitimin yetiştirmek istediği prototipin temel amaçları ise şunlardır (Scholtz, 1964; Pine, 2010):

- Öğrencilerin girişkenliğini, cesaretini ve korkusuzluğunu test etmek ve bu özelliklerini gerektiğinde geliştirmek,
- Öğrencilerin liderlik becerilerini ve yönetici vasıflarını kullanmaları konusunda ihtiraslı olup olmadığını anlamak,
- Öğrencilerin, öncelikle kendilerini yönetebilmelerini sağlamak.

Ordu Kaleleri Okullarının eğitim süreleri dört yıl olarak planlanmıştır. Okul programı, öğrencileri Nazi Almanyasının liderlik rolüne hazırlamak amacıyla biçimlendirilmiştir. Öğrencilerin buralarda politik eğitimlerini tamamladıkları söylenebilir. Ordu Kaleleri’ndeki eğitimleri boyunca, öğrenciler pratik deneyim kazanmak amacıyla her yılın üç ayını parti organizasyonlarına katılarak geçirmek zorundadır. Mezun olacak olan öğrenciler, okulun bulunduğu eyaletteki Parti teşkilatında ve idari pozisyonlarda değerlendirilmiştir. Bunun karşılığında ise öğrencilerden tam itaat etmeleri ve partiye güven duymaları istenmiştir (Füssl, 1995; Hahn, 1998; Lansing, 2010).

Öğrenciler çok sıkı bir seçimden sonra bu okullara kabul edilmişlerdir. Tüm öğrenciler yatılı kalmak zorunda olduğundan okullarda gün, sabah saat 7’deki uyandırma komutu ve 8.15’deki bayrak kaldırma ve kahvaltı ile başlardı. Her sabah seansı, şarkı söyleme, bir oyun provası ve bir dersi kapsamaktaydı. Öğle yemeğinden sonra, bir film seyredilir veya bir oyun provası yapılır ve akşam yapılacak sosyal aktivite için hazırlıklar yapılırdı. Akşam yemeğinden sonra ise çeşitli gösteriler ya da folklor oyunları oynanırdı (Scholtz, 1967).

Ordu Kaleleri Okullarının oldukça yoğun bir müfredatı vardı. Sabahları Felsefe, Siyaset ve Dünya Tarihi gibi dersler verilmiştir. Öğleden sonra ise askeri tatbikat, savaş taktikleri, spor, binicilik, yelken ve kürek çekme ile yüzme becerileri öğretilmiştir. Irk ideolojisi üzerine olan dersler ise eğitimin büyük bölümünü kapsamaktaydı. “Nasyonal sosyalizmin biyolojik temelleri” dersi, Alman kanı saflığının özünü, ‘ırksal melezliğin’ kötü yanları, kalıtsal hastalıkların tehlikeleri ve Alman milletinin daha büyük ailelere ve üremeye olan gereksinimini içeriyordu. Ayrıca bu derste, Nasyonal sosyalizmin Yahudilere ve Yahudiliğe karşı yürüttüğü ideolojik savaş da bahsediliyordu (Füssl, 1995; Pine, 2010).

Ordu Kaleleri Okulları diğer Nazi okullarına göre daha esnek bir yapıdadır. Öğrencilerine konforlu bir barınma hizmeti sağlamıştır. Okul binaları büyük harcama yapılarak tasarlanmış oldukça geniş binalardır. Evli öğrencilere belirli zamanlarda eşleri tarafından ziyaret edilmelerine izin verilmiştir. Tiyatro gezileri ve diğer geziler, hatta yurt dışı gezileri için ödenek sağlanmıştır (Scholtz, 1967; Giles, 1985).

Ordu Kaleleri, Nazi işçi sendikasına üye olan işçilerin zaman zaman gelip konaklayacağı bir otel vazifesi de görmüştür. Savaşın gittikçe artan şiddeti nedeniyle bu okullarda eğitim gören adayların hepsi orduya katılmışlardır. Savaş süresinde okul binaları zaman zaman Parti üyelerini Doğu’daki görevlerle ilgili bilgilendirmek amacı ile de kullanılmıştır (Scholtz, 1967).

Ordu Kaleleri öğrencileri, Nazi Almanya’sının bin yıl boyunca sürmesi için yetiştirilen, Almanya’nın geleceği ve kahramanları olarak algılanmıştır. Ordu Kaleleri aynı zamanda Nazi partisi üyelerine, kadınlara, yerleşimcilere çeşitli kursların verildiği eğitim kurumları olarak da faaliyet göstermiştir.

4. Nasyonal sosyalist eğitim politikalarının çağdaş eğitim politikalarından farkları

Mussolini önderliğindeki İtalyan faşizminin Milli Eğitim Bakanı olan Giovanni Gentile, 1923 yılında büyük bir *eğitim reformu* (*riforma gentile*) yapmıştır. Bu reforma göre İtalya’daki okullar klasik ve mesleki teknik okullar diye ikiye ayrılmış ve kısa bir süre içerisinde de İtalya’da meslek okullarının sayısı hızla artmıştır (Borg, Buttigieg ve Mayo, 2011, s.25-27). Hitler’in oldukça fazla

etkilendiği bu reform, Nazizm döneminde de Alman okul sisteminde benzer bir şekilde uygulanmıştır.

Üçlü okul sistemi, Fransız, İngiliz ve Türkiye Cumhuriyeti’nin eğitim sisteminin en belirgin özellikleri arasında olduğu bilinen bir gerçektir. Ana amacın yüksek öğrenime donanımlı bireyler yetiştirmek olan bu sistemin, Nasyonal sosyalist eğitim politikaları marifeti ile ortadan kaldırılması Nazi Almanyasını eğitim yönetimi-denetimi-planlaması ve örgütsel yapılanması bakımından, Fransa-İngiltere ve Türkiye’den oldukça farklı bir noktaya götürmüştür.

Birinci Dünya Savaşından sonra Alman milletinin yeniden dirilmesinin tek yolu olarak ekonomik yönden güçlü olmanın gerektiğine olan yaygın inanç, ünlü Alman ekonomist ve politikacı Hugo Stinnes tarafından şiddetle reddedilmiştir. Bu tepki, Nasyonal sosyalistlerin dirilişin eğitim ve öğretimle olabileceğine olan bakış açısına odaklanmıştır. Bu sebeple Fransa’nın milli dirilişinin sebebi olarak görülen ve liberal elitist ruhlu bir toplum oluşturmak için yapılan eğitimdeki yenilik hareketinin (Kandel, 1924), Nasyonal sosyalistlere ilham kaynağı olduğu söylenebilir. Fakat Nasyonal sosyalist eğitimin ne içerik ne de sonuçları itibari ile Fransız eğitimindeki bu yenilik hareketine benzemediğini belirtmek yerinde olacaktır.

Almanya’da 1934’te okul aile birlikleri okul müdürlerine bağlanarak, üniversitelerde ve okullarda merkezi kontrol sağlanırken; aynı dönemde İngiltere, Fransa, ABD ve Türkiye gibi devletlerde ise eğitim-öğretim faaliyetlerinin, çağdaş eğitimin üç önemli unsuru olan öğrenci-veli ve okul ekseninde yürütüldüğü bilinen bir gerçektir.

Almanya’da yaşanan bu değişim ve dönüşüm esnasında Türkiye’de eğitim politikalarının nasıl ilerlediğine baktığımızda, Almanya ile Türkiye arasında yaşanan sosyal ve ekonomik şartların benzerliği dikkate alındığında eğitim politikaları bağlamında iki ülke arasında farklı hedeflere ulaşma doğrultusunda farklı uygulamalar görülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nde eğitim, modernleşmenin en etkili aracı olarak ele alınmış (Bursalıoğlu, 1981, s.11), yeni eğitim sistemi Batılılaşmanın ilk şartı sayılarak eğitim sistemi laikleştirilmiştir. Türkiye’de eğitim üst yapı devrimlerinin yerleştirilmesi yanında, bu devrimlerin kalıcı hale getirilmesinde ve topluma yeni bir kimlik kazandırılmasında önemli görevler yüklenmiştir (Baran, 2010, s.19-33). Türkiye’de eğitimin, modern bir Türk toplumu inşa etmede araçsallık görevinin olmasının yanında politik, ekonomik ve kültürel özgürlüğün gelişmesinde de önemli roller üstlendiği söylenebilir (Kazamias, 1969, s.115). Nasyonal sosyalizm döneminde Almanya’da ise durumun Batı’dan uzaklaşma ve yalnızlaşma politikalarına hizmet eden bir eğitim politikası izlenmiştir. İktidara gelir gelmez BM’den ayrılmayı referanduma götüren Hitler, Almanya’yı Batı’dan koparma yoluna gitmiştir. Bu hususta Alman üniversitelerinde akademisyenler ve öğrenci birliklerince yürütülen ciddi gayretler olmuştur. Nazi Almanya’sında eğitimin yeni bir Alman kimliği ve yeni bir Almanya inşa etmek için dizayn edilme aracı olarak kullanıldığını görmekteyiz.

Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusunun yarısından fazlası köylerde yaşayan Türkiye’de öğretmenden beklenen rolün devlet ile toplum arasında var olması istenilen ilişkiyi düzenleyici proaktif bir sorumluluğa sahip olduğu söylenebilir. Buna bağlı olarak öğretmenin toplumda saygın bir konum edinmesi için devlet tarafından önemli çaba gösterilmiştir. Nazi Almanya’sında ise öğretmen Nasyonal sosyalist devletin birer aktarıcısından başka bir role sahip olamamıştır. Akademik gelişim ve bilgi küçümsenirken öğretmen gençlerin gözünde küçük düşürülmüş ve etkisiz hale getirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti’nde aile, çocuğun eğitiminde olması gereken üçlü yapıdan birisi olarak konumlandırılmıştır. Bu çerçevede çocuğun eğitimi ile beraber ailenin de eğitim sürecine dahil edilerek olumlu katkı sağlaması beklenmiştir. Nazi Almanya’sında ise çocuk, Alman devletinin bir ferdi olduğundan ve çocukların ülkenin gelecek kuşaklarını oluşturacağından çocuğun eğitimi ailenin elinden alınarak eğitim sürecine müdahale etmesine izin verilmemiştir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında tarıma dayalı ekonomisi olan Türkiye, eğitim politikalarında tarımsal gelişmeye ve meslek okullarına önem verirken (Baran, 2010; Başgöz, 2010), Nasyonal sosyalistler, eğitimin tüm alanlarını Nazizm’in devamını sağlayacak “politik asker” yetiştirme üzerine yapılandırmıştır. Yine aynı dönemde Türk eğitim sistemi epistemolojik açıdan rasyonalist; yönetim

anlayışı bakımından merkezîyetçi; doğru bilginin kriteri bakımından da toplum merkezli bir felsefeye sahipken (Hesapçioğlu, 2010, s.59); Nazi Almanya'sı, epistemolojik açıdan nasyonalist; yönetim anlayışı bakımından totaliter; doğru bilginin kriteri bakımından ise devletçi bir özellik göstermiştir.

Tartışma

Nasyonal sosyalizm döneminde, işlemsel anlamda bir çeşit öğretim tekniği olarak kabul edilen pedagoji, dönemin Alman okullarının epistemolojik standartlaşmasını sağlayarak, Nazi partisinin temel ihtiyacı olan yönetici ve insan kaynağını üretme fonksiyonunu yerine getirmiştir. Böylece iktidar erki tarafından eğitim politikasına bağlı olarak hazırlanan eğitim yönetimi ve planlaması, değişmez bir formla topluma sunulmuştur. İçeriği Nazizm ideolojisi ile doldurulmuş olan eğitim politikası, uygulayıcılar tarafından okullarda öğrencilere dikte edilmiştir.

Nasyonal sosyalizm döneminde, okulların otoriter yapıya hizmet eden bir kültürün benimsetildiği ve Nazi ideoloji fabrikasının işçi ve ustalarının yetiştirildiği mekânlar olarak tasarlanması, iktidarın meşrulaştırılması ve yeni taşıyıcıların yetiştirilmesi anlamına gelmektedir. Nazi eğitiminde öğrenciler zihnen pasifize edilerek inorganik bir nesneye dönüştürülmüştür.

Bu dönemde Nasyonal sosyalist devlet, tüm fonksiyonları ile eğitimci bir devlet haline dönüşmüştür. Nasyonal Sosyalist eğitim, anlayıncaya kadar değil, kazıyarak iz bırakıncaya kadar tekrara açık bir sistem olduğundan, okul bu kazının yapıldığı bir mekâna, öğrenci edilgen bir objeye, öğretmen ise devlet aygıtının verdiği direktifleri beyinlere çakan bir görevliye dönüşmüştür.

Nasyonal sosyalist eğitim politikası, eğitim öncesi, eğitim esnası ve eğitim sonrasını da planlama içerisine almıştır. Bu sebeple bir yandan kırsal kesimlerdeki çocuklar için KLV ve Hasat Kreşleri kurarak okul öncesi eğitimi ihmal etmezken diğer yandan da mezun izleme sistemi kurarak okul yıllarında öğrencinin büyümesinin izlenmesiyle birlikte, okulu bitirdikten sonra da gelişimlerini iyi şartlar altında sürdürmeleri takip edilmiştir. Nazi eğitiminde gençlerin gelişim süreçlerinin devlet tarafından izlenmesi, Nasyonal sosyalist devletin en temel hak ve görevleri arasında sayılmıştır.

Karma eğitime karşı olan Nasyonal sosyalizm, okulları kız ve erkek olarak ikiye ayırmıştır. Bu dönemde kızlara, erkeklerin lehine bir ayrımcılık yapılmıştır. Hem liselerde hem de yükseköğretimde kısıtlamalara maruz kaldıklarından, erkek öğrencilerden arta kalan yükseköğretim kontenjanlarına kız öğrenciler yerleştirilebilmiştir. Kadına biçilen rol; anaç rol olduğundan kadın bu dönemde bir çocuk doğurma makinesi olarak görülmüştür. Bu sebeple kadının eğitimi ve diğer sosyal yaşantısı da devlet tarafından buna göre şekillendirilmiştir.

Nasyonal sosyalist eğitim, başta Yahudiler olmak üzere, Türkler, Romanlar, Slavlar gibi etnik; Musevi, Müslüman, Hristiyan, Yehova Şahidi gibi dini; Komünist, Marxist, Sosyal Demokrat, Hristiyan Demokrat gibi siyasi; eşcinseller, özel eğitime muhtaçlar, sakatlar gibi de bedensel açılardan farklı olanları, Alman kanının saflığını bozdukları ve Nazi ideolojisine hizmet edemeyeceklerinden dolayı köklerini kazıyarak tenkil etmeye çalışmıştır.

Nasyonal sosyalizm döneminde özel eğitim okulları tenkil edilerek kapatılma yoluna gidilmiştir. Özel eğitime muhtaç çocukları besleme ve eğitime, para ve zaman kaybı olarak görülmüştür. Bu durumda olan insanlar ekonomik atk olarak değerlendirilmiştir. Nazi devleti, engelli insanların ortaya çıkmasını ve çoğalmasını önlemeyi kendine bir vazife olarak görmüştür. İktidara geldiklerinde Naziler, ülkedeki zihinsel ve fiziksel engelli çocuklar için özel eğitim okullarının sayısının çok fazla olduğuna inanıyorlardı. Özel eğitime muhtaç insanlar için yapılacak eğitim ve sağlık harcamalarının azaltılması düşünülmüştür. Bu durum Nazi ideolojisi ile bire bir örtüşmektedir. Nazi rejimi Alman halkının saflaştırılmasını özel eğitime muhtaç insanların eğitimini düzenleyerek sağlamayı hedeflemişti. Oysa buradaki asıl amaç sadece sağlıklı Alman çocuklarını eğitmektir (Pine, 2010).

Nasyonal sosyalizm döneminde üçlü bir yapılanmaya gidilen okul sisteminde Nazi elit okulları dikkat çekmiştir. Nazi elit okullarının kendilerine tahsis edilen özel, politik görevi yeni nesil liderler yetiştirmektir. Nazi ideolojisinin küçük temsilcileri olan bu okullarda liderlik prensipleri teşvik edilerek fiziksel sağlık ile kahramanlık desteklenmiştir. Naziler, meritokrasi ve sınıfsızlığı savunur göründüler ancak, Alman ırkının üstünlüğünü savunmuşlardır. Nazi elit okullarında

öğretilen düşünce, Nasyonal Sosyalizmi desteklemiş ve rejim düşmanlarını yermiştir. Nazi elit eğitim kurumlarında, öğrenciler, ailelerinin etkisinden uzaklaştırılmış ve okullar, sosyalleşme alanı olarak ailelerinin yerini almıştır. Nazi elit okullarında, akademik konular ihmal edilmiş, yalnızca fiziksel ve ideolojik eğitimin üzerinde durulmuştur. Akademik eğitimin öğrencileri boş şeylerle meşgul etmek anlamına geldiğini savunan Naziler üniversiteye girişlerde de yeni düzenlemeler yaparak akademik eğitimin açtığı boşluğu kapatmaya çalışmışlardır.

Almanca; Nasyonal Sosyalistler için çok önemli bir olguydu, onlara göre kendi “özel” ve “arı” varoluşlarını görünürlüğe getiren en temel araç dil idi. Benzer şekilde Germen köklere dönüş ve bunun tutarlı bir şekilde kanıtlanabilirliğini sağlamak da Naziler için önemli uğraşlardan biri olmuştur. Buna bağlı olarak bu tinsel özü içerisinde barındıran “Almanca” yeni eğitim sisteminde en temel işlevlerden biri olarak görülmüştür. Bu Alman ruhunu, tek tek bireylerin ta içlerinde hissedebilmelerini sağlamak için Almanca yazılmış şiir ve edebiyata büyük önem verilmiştir (Candan, 2015).

Naziler, iktidarlarının ilk yıllarında kiliselerle iyi geçinmiş ve kiliselerin eğitim örgütlerine ses çıkarmamıştır. Ancak daha sonra kiliselerin açtığı eğitim kurumları, öğretmen ve elit nazilerin tepkileri nedeniyle kapatılarak nazileştirilmiştir. Bu sürece, müfredat değişiklikleri, sembollerin yasaklanması ve yönetim değişiklikleri kademelerinden geçilerek ulaşılmıştır. Eğitim alanının dine ve dindara bırakılmayacağını düşünen Nazilerin bu tutumları diğer Hristiyan mezhepler ve dinler için de geçerli olmuştur.

Hitler’in Alman eğitiminin klasik üçlü okul sistemine açıktan karşı çıktığı bilinen bir gerçektir. Nasyonal devletin tüm Almanlara yükseköğretimin kapılarını açması, Humboldt’tan bu yana devam eden Alman eğitiminin klasik okul yapısına açık bir müdahale olarak yorumlanabilir. Üniversite eğitimi için Gymnasium şartının kaldırılmasıyla, toplumun değişik kesimlerinin de üniversite okuması hedeflenmiştir. Böylece Naziler, sade bir sosyal sınıf arasından toplumun dâhilerini çıkartmayı hedeflemişlerdir.

Birinci Dünya Savaşı öncesi Alman eğitimindeki fikri ve fiziki gelişmeye yeterince önem verilmemesi, öğrencilere daha ziyade bilgi yüklemesinin yapılması Hitler’in eleştirdiği bir durumdur. Hitler’e göre, milletin birlik ve beraberliği fikri, fiziki gelişmeyle mümkün olabilirdi. Bu prensibin unutulması savaş ve sonrasındaki Alman toplumunda, yozlaşmayı doğurmuştur. O’na göre, eğitimde sadece fikri inkişafa önem vermek korkaklığı ve cinsel sapkınlığı teşvik edip, insanın kendine hâkim olma yeteneğini öldürdüğü gibi sadece fiziki gelişime önem vermek de ruhun ve maneviyatın zehirlenmesine neden olmaktadır (Hitler, 1938, s.444).

Ortaokullarda verilen derslerin öğrencilerin meslek hayatlarında hiçbir faydasının olmadığına olan Nazi inancı, ilkokuldan sonra ortaokulun gereksiz olduğu anlamı da taşımıştır. Aslında Hitler’in bu faydasız eğitimin üç ortaokul türünde de devam ettiğini (1938, s.469) söylemesi, eğitim örgütlerinin hem müfredat hem de örgütsel yapı bakımından Nasyonal sosyalist devlet tarafından yeniden ele alınacağını ilk işareti olduğu söylenebilir.

Özetlemek gerekirse nasyonal sosyalizm döneminde açılan okullarla, çocuğun geleceğinin ipotek altına alındığı ve çocuğun ilgisini, zekâsını, fikrini hiçe sayarak onun ne olacağına karar verilmiş bir okul sistemi kurulmuştur. Bu okulların amacı partiye, mülkiyeye, idareye yönetici yetiştirmektir. Hitler’in okullarında rejime uygun olan öğretmenler ve öğrencilerin seçimi söz konusu olmuştur. Okullardaki öğretim programları, Nazi Partisinin programı çerçevesinde oluşturulmuştur. Bu programlar, partinin politikaları ile uyumlu hale getirilerek (Ziemer, 1972, s.193-200) toplumsal değişimin kontrolünün sağlanması hedeflenmiştir.

Nazi Almanya’sında teorik olarak kurgulanıp uygulamaya geçirilen eğitim politikalarının Almanya’nın Nasyonal sosyalist dönemi olan 1933-1945 yılları arasını kapsayan özel bir durum olduğu anlaşılmıştır. Buna göre bu uygulamaların Fransa, İngiltere, ABD ve Türkiye gibi muasır devletlerin eğitim politikaları ile benzerlik göstermediği açıktır.

Kaynaklar

- Aypay, A. (2015). *Eğitim politikası*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baran, T. A., (2010). Atatürk’ün eğitim düşüncesi. İçinde, Parlak, M., A. (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu 07-09 Aralık 2005*, (s.53-61), Ankara.
- Başgöz, İ., (2010). Cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye’de eğitimin genel görünümü. İçinde, Parlak, M., A. (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu 07-09 Aralık 2005*, (s.53-61), Ankara.
- Bartoletti, S. C. (2005). *Hitler youth*. New York: Scholastic.
- Benz, W. (2009). *Auftrag Demokratie*. Berlin: Metropol.
- Blackburn, G. W. (1985). *Education in the Third Reich*. Albany, New York/NY, USA: State University of New York Press.
- Borg, C. (Ed.), Buttigieg, J. (Ed.) ve Mayo, P. (Ed.). (2011). *Gramsci ve eğitim*. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Bramer, R. (1981). Zur Geschichte der gymnasialen Physikdidaktik im “Dritten Reich.”, In: *Die Deutsche Schule*, 73(10), 577-588.
- Candan, İ. (2015). Fichte’nin “Alman ulusuna söylevleri”nin Nazi adalet anlayışındaki yeri, *Akademik Bakış Dergisi*, 49, 178-188.
- Deschner, G. (2000). NS-Elite-Schulen. *Hitler Jugend*, 2(3. Reich), Hamburg.
- Farias, V. (1989). *Heidegger and Nazism*. USA: Temple University Press.
- Feiten, W. (1981). *Der Nationalsozialistische Lehrerbund: Entwicklung und Organisation: Ein Beitrag zum Aufbau und zur Organisationsstruktur des Nationalsozialistischen Herrschaftsystems*. Weinheim & Basel: Beltz.
- Fraenkel, J. R. ve Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. Six Edition, New York: Mc Graw Hill.
- Füssl, K. H. (1995). *Die Umerziehung der Deutschen Schule und Jugend Unter den Siegermächten des Zweiten Weltkriegs (1945-1955)*. 2. Auflage, Paderborn-München-Wien-Zürich: Schöningh.
- Gallin, A. (1986). *Midwives to nazism, university professors in Weimar Germany 1925-1933*. Georgia-U.S: Mercer.
- Giles, G. (1985). *Students and national socialism in Germany*. Princeton.
- Grüttner, M. (1995). *Studenten im Dritten Reich*. Paderborn.
- Hahn, H. J. (1998). *Education and society in Germany*. Oxford.
- Hesapçoğlu, M., (2010). Türkiye’de Cumhuriyet devri eğitim hareketlerinin dayandığı felsefi eğilimler. İçinde, Parlak, M., A. (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu 07-09 Aralık 2005*, (s.53-61), Ankara.
- Hitler, A. (1938). *Mein Kampf*. 389. Auflage, München: Zentral der NSDAP.
- Kamanetsky, C. (1984). *Children’s literature in Hitler’s Germany: the culturel policy of national socialism*. Ohio: Athens.
- Kandel, I. L., (1924). *The Reform of Secondary Education in France*. New York: Teachers College, Columbia University Press.
- Lansing, B. C. (2010). *From nazism to communism German schoolteachers under two dictatorships*. Cambridge, Massachusetts and London, England: Harvard University Press.
- McNab, C. (2015). *Germany’s secret masterplan, what would have happened if the Nazis had won the war*. New York: Metro Books.
- Müller, W. (1995). *Schulpolitik in Bayern im Spannungsfeld von Kultusbürokratie und Besatzungsmacht 1945-1949*. München.
- Noakes, J. (2006). *Nazism 1919-1945: a documentary reader vol.4 the German home front in World War II*. Exeter: Exeter University Press.
- Orlow, D. (1965). *Die Adolf-Hitler-Schulen.* Vol.13. Berlin: Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte.
- Parlak, M., A. (Ed.), *Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu 07-09 Aralık 2005*, (s.53-61), Ankara.

- Panayi, P. (2014). *Weimar and Nazi Germany, continuities and discontinuities*. London & New York: Routledge.
- Pauwels, J. R. (1984). *Women, Nazis and universities, female university students in the Third Reich, 1933-1945*. Westport-Connecticut, London-England: Greenwood Press.
- Pine, L. (1997). *Nazi family policy, 1933-1945*. New York: Oxford.
- Pine, L. (2010). *Education in Nazi Germany*. Berg: New York: Oxford.
- Reese, D. (2006). *Growing up female in Nazi Germany*. Translated: W. Templer. U.S.A.: The University of Michigan Press.
- Ringer, F. K. (1990). *The decline of the German mandarins: the German academic community, 1890-1933*. Cambridge-Harvard University Press.
- Rose, P. L. (1990). *Revolutionary anti-semitism in Germany from Kant to Wagner*. Princeton: Princeton University Press.
- Sauder, G. (1983). *Die Bucherverbrennung: Zum 10. Mai 1933*. Münih: Carl Hanser Verlag.
- Scholtz, H. (1967). 'Die NS-Ordensburgen', Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte, vol.15. Berlin.
- Sönmez, V. (2012). *Eğitim felsefesi*. 11. Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Wortmann, M. (1982). *Baldur von Schirach Hitlers Jugendführer*. Köln: Böhlau Verlag & Cie.
- Ziemer, G. (1972). *Education for death, the making of the Nazi*. New York: Octagon Books.

Extended English Summary

From past to present, every state tries to convey and adopt its own political views to the new generation. States usually do this through education at schools. In almost all political regimes, educational organizations are designed as spaces that allow the transfer of government-prepared educational policies and the official ideology to younger generations (Sonmez, 2012; Aypay, 2015).

With the power of the Nazi government in 1933, the Ministry of Education and Science was established in 1934, and the central control was provided at universities and schools. School parental associations have been linked to school principals, and it has been seen that the new state-based understanding has been appropriately adapted to schools. The purpose of this study is to examine the educational system in Germany during the period of National Socialism. In the light of the literature survey conducted for this purpose, it has been revealed how National Socialist German Workers' Party, primarily Hitler as the leader of the party and the Nazi ideologues, organize pre-school education, primary education and secondary schools according to the fascist Nazi ideology to establish a German Nationalist Society.

In the period of National Socialism, education in an operational sense has been standardized by epistemologically in German schools, it has fulfilled the function of producing managerial and human resources for the Nazi party which is its basic necessity. In this context, education management and planning, based on the education policy determined by the power, is presented to the society in an unchanging form. This educational policy, filled with the content of the Nazist ideology, was dictated by the practitioners to the students in the schools.

During the period of national socialism, a school system was established to shape the future of the child and the system was disregarded the interest, intelligence, and the ideals of the child and it decided them instead of the child. The purpose of the schools is to educate staff to the party, the civil service and the administration. The curricula of the schools were formed according to the program of the Nazi Party. These programs were aimed to control of the social change by harmonizing with the policies of the party (Ziemer, 1972, p.193-200).

The national socialist education policy also includes planning before, during and after the education. For this reason, the pre-school education has not been neglected and KLV and Harvest Kindergartens have been established for children in rural areas. On the other hand, a graduate

monitoring system has been established to monitor the growth of the students during school years. In Nazi Education system, monitoring of the development process of children and young people by state is considered as one of the most fundamental rights and duties of the National Socialist State.

German was a very important phenomena for the National Socialists, according to them, the most basic means of bringing their "private" and "pure" beings into apparancy was the language. Similarly, returning to the German roots and ensuring that it can be consistently proved were two of the major interests for the Nazis. Accordingly, the "German" including this spiritual essence is seen as one of the most basic functions in the new education system. German poetry and literature were of great importance in this period in order to enable every individuals to feel the German soul within their hearts (Candan, 2015).

National socialism, which is against mixed education, divides schools into girls and boys. In this period, girls were discriminated against men. Since they were exposed to restrictions both in high school and in higher education, female students were placed in remaining higher education quotas from male students. Since they are roled as maternal, the woman was seen as a childbirth machine in this period. For this reason, the education of the woman and other social experiences have been shaped by the state according to that philosophy.

In the period of national socialism, Nazi elite schools are attracted attention in the school system which is a tripartite structure. The Nazi elite schools had special and political duties assigned to them. In these schools, which are small representatives of the Nazi ideology, leadership principles were encouraged and physical health and heroism are supported. The Nazis seemed to defend meritocracy and classlessness, but they defended the supremacy of the German race. The education given to the students in the Nazi elite schools supported National Socialism and hosted regime enemies. In the Nazi elite educational institutions, students were removed from the influence of their families and schools took the place of their families as socialites. In Nazi elite schools, academic issues are neglected, only physical and ideological education is emphasized. The Nazis, who argue that academic education engages students with empty things, have also tried to close the gap in academic education by introducing new regulations at the entrance to the university.

The fact that not enough attention is paid to the intellectual and physical development of German education before World War I and the fact that more academic information is given to the students is criticized by Hitler. According to Hitler, strong and energetic thinking power could only be found in a strong body. The idea of unity and solidarity of the nation could be possible with physical development. The forgetting of this principle led to corruption in German society during and after the First World War. According to Hitler, While just mind development in education leads to cowardice and sexual heresy, and kills the ability to self-control, giving importance to physical development also causes poisoning of spirit and spirituality (Hitler, 1938, p.444).

To summarize, in the period of National Socialism, the adoption of a culture in schools that served the authoritarian structure and the designation of schools as places where workers and masters of the Nazi ideology factory were trained were meant to legitimize the power and to train new carriers. In Nazi education, students were mentally inactivated and viewed as an inorganic object. In other words, in this period, the National Socialist State has become an educator state with all its functions. Since National Socialist education is a system that is open to recall, not to understanding, but to scrape and leave traces, the school has become a place where this excavation took place, the student a passive object, on the other hand, the teacher an officer who handles the directives of the state apparatus to the brains.